N°. 48. A°. 1830.

SURINAAMSCHE COURANT.

Van Donderdag den 17den Junij.

SURINAME.

Algemeene Secretarij.

Den 16den Junij 1830.

Op last van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederl. W. I. Bezittingen, worden de Ingezetenen herinnerd aan de Publicatie van het voormalig Hof van *Policie en Criminele Justitie*, van den 6 Junij 1821, waarbij is bepaald dat op den 18e. Junij van elk jaar een algemeene Dank- en Bededag in deze Kolonie zal gehouden worden, en daarbij vermaand, om op dien plegtigen dag alles te vermijden, wat zoude kunnen strekken om de Godsdienstige aandacht eenigzins te stooren.

De Algemeene Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 13den dezer, het Transport-Schip *de Zeemeeuw*, Komm. MOOLENAAR; met hetzelve zijn mede gekomen: drie onder-officieren, vier korporaals, negen jagers, vier vrouwen en vier kinderen.

Den 14den, de Nd. Am. Brik *Copher*, Kapt. T. HOLMES, van *Salem*, laatst van *Cayenne*.

Den 15den, het Schip *Jeannette*, Kapt. H. PUNDT, van *Rotterdam*.

Idem, het Schip *Harmonie*, Kapt. T. LANGEN, van *Amsterdam*.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS *den* 2 *April*. In alle de bijzondere brieven uit het zuiden wordt als nu verzekerd, dat met veel ernst aan de expeditie tegen Algiers wordt gearbeid. De ruiterij, welke een deel derzelve zal uitmaken, bestaat uit een regiment dragonders, een regiment hussaren en een regiment jagers te paard, voor welker inscheping 60 transport-schepen worden ingerigt.

Een der zuidelijke bladen behelst de navolgende schets van den tegenwoordigen Dey van Algiers: »Het schijnt, dat men *Hussein* niet met grond kan verwijten, dat hij gaarne bloed vergiet. Hij is een wetgeleerde, en in zoo verre beter onderrigt dan zijne voorgangers. Hij bezit standvastigheid, ja zelfs, volgens sommigen, hardnekkigheid; — dit is het algemeen karakter van vorsten uit eenen lageren stand, en die hunne kennis en hun oordeel afmeten naar gelang van de onbepaalde magt, die hun ten deel is gevallen. Hij beoordeelt den stand van Algiers, ten aanzien der mogendheden van Europa, voor welker staatkunde hij veel minachting betoont, naar waarde. Hij voedt een hoog denkbeeld van zijne magt; hij vreest geene der genoemde mogendheden, en het is niet te denken, dat dreigementen hem zullen doen buigen.

Men kan niet zeggen, dat *Hussein* wreedaardig is, in den zin, welke de barbaresken aan dit woord hechten. Gestreng in zijne uitspraken, gaat hij door voor zeer regtvaardig, ten minste ten aanzien zijner geloofsgenooten, want voor Joden en Kristenen kan dit kwalijk worden gevergd. — Hij heeft, door doelmatige mildadigheid, zijne soldaten aan zijnen persoon weten te verbinden.

(*Haarl. Courant.*)

EDICTALE CITATIE.

Uit krachte van de acte eerste default, met admissie tot eene tweede daging, verleend door den Hove van *Civiele en Crimineele Justitie der Kolonie Suriname*, in dato 21 Mei 1830, aan PIETER VAN ESCH, als vermits het desistement van JACQUES LAMBERTUS DE BIJE, eenig overgebleven Executeur en redderaar van den Boedel wijlen LUDWICH ESAIAS HENRICH FORBERGER, in welke Boedel zich ook is bevindende den Boedel wijlen FRANCINA CORNELIA DE L'ISLE, impetrant van Edictale Citatie en Eisscher.

Zoo worden door mij ondergeteekende, Exploicteur bij den Hove van *Civiele en Crimineele Justitie dezer Kolonie*, bij openbare Edicte *ad valvas curiæ* gedagvaard, gelijk ik dagvaar bij dezen, alle bekende en onbekende binnenlandsche Crediteuren van den Boedel L. E. H. FORBERGER, en de zich daarin bevindende Boedel F. C. DE L'ISLE, waaraan voor ⅔ gedeelte is behorende de Plantagien *Livorno* en *Schoonauwen*, gelegen binnen deze Kolonie, ofte elk en een iegelijk die sustiueren mogt eenige actie of pretentie ten lasten voormelde Boedels vermenen te hebben, geimpetreerden en gedaagden.

Omme te compareren ter geprivilegeerde rolle van den Hove van *Civiele en Crimineele Justitie dezer Kolonie*, welke gehouden zal worden in de maand Julij 1830, ten einde de impetrant qq. te zien dienen van acte eerste default en tweede daging bij Edicte *ad valvas curiæ*, en wijders met den impetrant qq. voort te procederen als naar regten.

En op dat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, heb ik deze gepubliceerd en geaffigeerd aan *Paramaribo* den 15 Junij 1830.

N. L. BRAAM,
Expltr.

EDICTALE CITATIE.

Uit krachte van de acte eerste default, met admissie tot eene tweede daging, verleend door den Hove van *Civiele en Crimineele Justitie der Kolonie Suriname*, in dato 21 Mei 1830, aan JOSUA LIJON, in qualiteit als Executeur in den boedel JUDA DELMONTE, impetrant van Edictale Citatie en Eisscher.

Zoo wordt door mij ondergeteekende, Exploicteur bij den Hove van *Civiele en Crimineele Justitie dezer Kolonie*, voor de tweede maal bij openbare Edicte *ad valvas curiæ* gedagvaard, gelijk ik dagvaar bij dezen, alle bekende en onbekende binnenlandsche Crediteuren van den boedel wijlen JUDA DELMONTE, ofte elk en een iegelijk die sustineren mogt eenige actie of pretentie ten lasten van voormelde boedel vermenen te hebben, geimpetreerden en gedaagden.

Omme te compareren ter geprivilegeerde rolle van den Hove van *Civiele en Crimineele Justitie dezer Kolonie*, welke gehouden zal worden in de maand Julij 1830, ten einde de impetrant qq. te zien dienen van acte eerste default en tweede daging bij Edicte *ad valvas curiæ*, en wijders met den impetrant qq. voort te procederen als naar regten.

En op dat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, heb ik deze gepubliceerd en geaffigeerd aan *Paramaribo* den 15 Junij 1830.

N. L. BRAAM,
Expltr.

EDICTALE CITATIE.

Uit krachte van de acte eerste default, met admissie tot een tweede daging, verleend door den Hove van *Civiele en Krimineele Justitie* der Kolonie *Suriname*, in dato 21 Mei 1830, aan EVERT JAN WESENHAGEN, in relatie als vermits het overlijden van JAN JANZEN BROUWER, thans alleen beherende den Boedel wijlen FREDERIK AUGUST KUHN Junior, impetrant van appoinctement van daging en eisscher ter eenre.

Zoo wordt door mij ondergeteekende Exploicteur bij het Hof van *Civiele en Krimineele Justitie* dezer Kolonie, voor de tweede maal bij openbare Edicte *ad valvas curiæ* gedagvaard, gelijk ik dagvaar bij dezen, alle bekende en onbekende buitenlandsche crediteuren van den boedel wijlen FREDRIK AUGUST KUHN, en voorts allen en een iegelijk, die eenige actie of pretentie tot laste van denzelven zouden vermenen te hebben, geïmpetreerden en gedaagden ter andere zijde.

Omme te compareren ter geprivilegeerde rolle van den Hove van *Civiele en Krimineele Justitie* der Kolonie *Suriname*, welke gehouden zal worden in de maand December 1830, ten einde den impetrant qq. te zien dienen van acte eerste default en tweede daging bij edicte *ad valvas curiæ*, en wijders met den impetrant qq. voort te procedeeren als naar regten.

En op dat niemand hiervan eenige ignorantie zouden kunnen of mogen pretendeeren, heb ik deze gepubliceerd en geaffigeerd aan *Paramaribo* dezen 15 Junij 1830.

N. L. BRAAM,
Expltr.

EDICTALE CITATIE.

Uit krachte van de acte eerste default, met admissie tot een tweede daging, verleend door den Hove van *Civiele en Krimineele Justitie* der Kolonie *Suriname*, in dato 21 Mei 1830, aan ISAAK VAN DER SMISSEN in relatie als Testamentaire Executeur van den Boedel wijlen FRANCISCUS JOHANNES ANTHEUNIS, impetrant van appoinctement van daging en eisscher ter eenre.

Zoo wordt door mij ondergeteekende, Exploicteur bij het Hof van *Civiele en Krimineele Justitie* dezer Kolonie, voor de tweede maal bij openbare Edicte *ad valvas curiæ* gedagvaard, gelijk ik dagvaar bij dezen, alle bekende en onbekende buitenlandsche crediteuren van den Boedel wijlen FRANCISCUS JOHANNES ANTHEUNIS, en voorts allen en een iegelijk die eenige actie of pretentie tot laste van denzelven zoude vermeenen te hebben, geimpetreerde en gedaagden ter andere zijde.

Omme te compareren ter gepriviligeerde rolle van den Hove van *Civiele en Krimineele Justitie* der Kolonie *Suriname*, welke gehouden zal worden in de maand December 1830, ten einde den impetrant qq. te zien dienen van acte eerste default en tweede daging bij Edicte *ad valvas curiæ*, en wijders met den impetrant qq. voort te procederen als naar regten.

En op dat niemand hiervan eenige ignorantie zouden kunnen of mogen pretenderen, heb ik deze gepubliceerd en geaffigeerd aan *Paramaribo* den 15 Junij 1830.

N. L. BRAAM,
Expltr.

ADVERTISSEMENTEN.

Ter requisitie van den Edel Groot Achtbare Heer Procureur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, zal de Exploicteur bij den Hove van *Civiele en Krimineele Justitie*, op heden, des morgens de klokke *Half Negen* uren, ter Kastelenije van voorsch. Hof, ten overstaan van de WelEd. Gestrenge Heeren Raden, publiek verkoopen:

De Negerin, genaamd FANNY, met haar Zuigeling ALBERTINA, aankomende J. M. P. EMIGE.

Paramaribo den 17 *Junij* 1830.

De Exploicteur voornoemd,
N. L. BRAAM.

De Exploicteur bij den Hove van *Civiele en Crimineele Justitie der Kolonie Suriname*, zal over een jaar en zes weken, dag en datum nader te bepalen, publiek bij Executie verkoopen, op den 24 en 25 Maart 1830, onder sequestratie gebragt Grond *Voorzorg*, groot 500 akkers, en de daaraan behorende verlaten Plantagie *Nieuw Kuijlenburg*, groot 250 akkers, cum annexis, aankomende het Fonds van negotiatie onder directie van den Heer J. M. FRAISINET; zijnde de inventaris van gemeld Effect ten Kantore van den ondergeteekende berustende.

De Exploicteur voorn.
N. L. BRAAM.

De op den 5den dezer reeds geannonceerde verkoop van 84 stuks Slaven, laatst gewerkt hebbende op de Plantaadje *Spieringszorg*, aankomende de Heeren J. J. PONCELET en ZOON te *Amsterdam*.

En de Grond en Gebouwen van de gemelde Plant. *Spieringszorg*, met 15 stuks privé Slaven, Lastdrager, eenige Materialen en Plant. Gereedschappen enz.; benevens een Wane Tentboot, — is alnu bepaald op Donderdag den 24 dezer maand Junij namiddags om vier uren, ten huize van den Vendumeester M. A. SALOMONS.

De koopschat der Slaven, voor zoo veel die ten behoeven van eene Plant. worden aangekocht, indien het montant der koopschat meer dan *ƒ* 1000 Ned. bedraagd, kan voldaan worden in solide Wisselbrieven, getrokken 3 maanden zigt, voor rekening van eene Plant. ('s Lands regten en kosten daaronder niet begrepen), mits de Wissels door den Vendumeester worden goedgekeurd. Zullende de Slaven 3 à 4 dagen vóór den verkoop te bezigtigen zijn ten huize van gemelden Vendumeester, als ook den inventaris en bewijzen van eigendom der Plant. met de koop-conditien aldaar ter visie liggen.

Paramaribo den 17*e. Junij* 1830.

JAN DE JAGER qq.
Cs. VAN ELMPT qq.

De compagnieschap geeanteerd hebbende onder de Firma van J. A. DE VRIES & Co., met wederzijds genoegen met ultimo dezer maand zullende ophouden, zoo roepen de ondergeteekenden bij dezen een ieder, welke eenige deugdelijke vordering ten laste van gemelde Firma mogten hebben, hunne rekeningen in te leveren, ten einde na accoord bevinding betaling te kunnen erlangen, terwijl zij tevens hunne Debiteuren verzoeken om betaling te præsteren.

Paramaribo den 12 *Junij* 1830.

J. A. DE VRIES.
J. S. DE VRIES.

Allen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel van wijle ELISABETH JOHANNA GOEDE, geb. HUBNER, gelieven daarvan opgaven te willen doen, aan een der ondergeteekenden.

Paramaribo den 17 *Junij* 1830.

P. DE WILDE qq.
S. F. FLU qq.

De ondergeteekende verzoekt een iegelijk die eenige openstaande zaken met hem mogten hebben, binnen den tijd van vier weken te komen liquideren; inviteerd tevens zijne debiteuren, om binnen den hiervoren vermelde tijd, hunne verschuldigde te betalen.

Wordende een ieder gewaarschouwd geene goederen te leveren, dan op requisiet door den ondergeteekende zelfs of door deszelfs zoon ISAK SALOMON DE VRIES geteekend; alzoo diverse malen op den naam van S. J. DE VRIES aangemaand geworden.

Paramaribo den 13*e. Junij* 1830.

SALOMON DE VRIES.

Ontvangen per de Kapiteins T. C. CLAUS, J. E. SCHNEEBEEKE en G. L. RöPERHOFF: — Gras Boter in 14 ℔s. vaatjes, Z. M. - Kom. - en Edammer Kazen, Hoofdkaas in vaatjes, Westphaalsche Hammen, gerookte Ossen Tongen, Saucijs de Bologne, vaatjes pekel Worst, dito Saucijsjes, dito Rolpens, Zoutvleesch in heele en halve vaten, achtste vaatjes Casseer Vleesch, dito Rolpens, dito Tongen, Aardappelen in manden, gedr. Vruchten in kelders, Vruchten op Brandewijn, kelders Sp. Olijven, do. Augurkies, do. Ansjovis, trommels met tafel en anijs Beschuit, extra beste Gunpowder Thee in canasters, Joosjes Thee in kistjes, Seltzerwater in manden van 25 kruiken, Muscaat Wijn in kisten, oude Rhijnsche en Roodewijn in kisten, Madera in ⅛ pijpen en bij de douzijnen, Princesse Bier in oxhoofden, Brandewijn in damejanes en flacons, witte do. in keldors, Jenever in dubb. en enkelde kelders, Genua Olie in kisten, Patent en Lijnolie in heele en halve aamen, Wijnazijn in pullen, Huil Antique in soorten, Engelsche en andere Reukzeep, Eau de Cologne in kistjes, porceleine Pronk- en Theekoppen, porceleine en palmhoute Eijerdoppen, porceleine carricaturen Inktkokers, Cigaren Bosjes in soorten.

Een assortement Dames Schawls en Schawllons, Tussu Doeken, geborduurde Zakdoeken, geborduurde Kragen, gefestonneerde Stroken, kant Tule, piece gebloemde- geruite- en gecouleurde Neteldoeken, Ginghams, Bareges Modegoed en Calicots, garnituurs Linten, witte Zijde, do. Satijn, do. zwart, witte zijde en katoene Dames Koussen, Mans en Kinder Koussen, Dames en Mans Handschoenen, fijn zwart Merinos, blaauwe en zwarte Lakensche Rokken, fijn blaauw Laken, Circasienne, rollen zwart Krep, piece witte Halsdoeken, zilvere en ijvore Vingerhoeden, vergulde mode knopen, schildpadden Snuifdozen, een assortement Eng. Scheermessen, do. Aanzetleders, do. Pennen- en andere Messen, pronk Schrijfpennen, Glaswerk in soorten, Patentlamp Ballonnen en Glazen, filtireer Koffijkannen, Koper en Aardewerk, Lampet Kannen en Kommen, Koffijmolens, Mortiers, IJzerwaren in soorten, nieuwe inventie van Pneumatische Kussens, — bij

DE MEZA & B. VAN EMDEN.

Paramaribo den 9*e. Junij* 1830.

Sedert gepasseerde Donderdag is van de Plantaadje *Susannasdaal*, van de ondergeteekende weggedreven of vermist, een zes riems opgeboeid Visschers-courjaal, lang ongeveer 36 a 40 vt. breed 5 vt., onlangs gerepareerd en nieuw gepikt. Die dezelve opgevangen heeft of eenig narigt weet te geven, gelieve zich te adresseeren op gemelde Plant. of bij den Heer J. LIJON, zal genereus beloond worden. — En verlangd eenige Timmernegers in huur.

Paramaribo den 16 *Junij* 1830.

C. L. DOMPIG.

Mengelwerk.

ONDERHOUDING VAN DEN ZONDAG.

(Medegedeeld door den Heer, Mr. VAN GOENS, te *Hoorn*.)

De alom geachte Mr. R. FEITH heeft, in zijne uitmuntende, door TEYLER's Genootschap bekroonde, Verhandeling, hoofdzakelijk *over den invloed van het burgerlijk bestuur op zaken van Godsdienst*, (uitgegeven te *Haarlem* in 1826; in 8vo.) op bl. 87, opgeteekend: „Ik herinner mij ergens in een Engelsch werk „van naam gelezen te hebben, dat een aantal „misdadigers, die ter dood veroordeeld worden, „voor hunne Regters belijden, *dat zij hunne „geheele rampzaligheid aan hunne verachting „van den Zondag toeschrijven*; dewijl zij „nog altijd door nagedachten teruggehouden en „belemmerd werden, zoolang hun geweten hun „dien dag deed eerbiedigen, en zij op denzelven „hunne pligten hoorden voorstellen: maar dat „zij, eenmaal dit juk afgeschud hebbende, en „hierdoor zich buiten de gelegenheid bevindende, „om eenig godsdienstig onderrigt te ontvangen, „en aan eenige, voor de ondeugd geduchte, „waarheden herinnerd te worden, als van zelve „en onmerkbaar van zedeloosheid tot zedeloosheid vervielen, en eindelijk tot ondaden geraakten, die hun thans het schavot deden beklimmen. Wat hiervan zij, de zaak zelve is „ten minste menschkundig zeer waar."

Ik wil niet ontveinzen, dat, bij het lezen dezer uitstekende Verhandeling, inzonderheid deze plaats veel indruks op mij maakte, en ik herinnerde mij onwillekeurig het menschkundig gezegde van CICERO: „*Ita serpit illud insitum „in naturâ malum, consuetudine peccandi „liberâ, finem ut audaciæ statuere ipse sibi „non possit. — O consuetudo peccandi! quantam habes jucunditatem in improbis et audacibus, cum pœna abfuit et licentia consecuta est.*" — (*Orat. in* VERREM, *act.* 2. *l.* 3. *c.* 76.) Terwijl ik dezer dagen, door een zeer treffend voorbeeld, de aanhaling van den onsterfelijken FEITH bewaarheid vond.

Zekere PHILIPPE JOLIN, oud 26 jaren, had zich meermalen in het onmatig gebruik van sterken drank vergeten, en was daardoor tot diepe zedeloosheid vervallen. Op zekeren dag, gelijk hij zelf voor den Regter beleed, had hij zich in drinkhuizen met zijne makkers opgehouden, en kwam berooid bij zijn' vader t'huis, omstreeks den tijd van het middagmaal. Het maal nog niet gereed zijnde, ging hij wandelen in den tuin, en plukte eene lekkere peer. Zijn vader, die juist den volgenden dag den oogst zijner perenboomen zou verkoopen, werd daarover vergramd, en schold hem voor dief en deugniet uit. Deze woorden bragten den jongman buiten zichzelven; hij viel op zijn' bejaarden vader aan, greep hem bij de keel, en, een' grooten steen opnemende, die ongelukkig hem onder de hand kwam, verbrijzelde hij daarmede het hoofd van zijn' vader, die na eene poos den geest gaf, terwijl hij in zijne laatste blikken de uitdrukking van vergiffenis meende te lezen.

Op het eiland *Jersey*, waar hij deze wandaad pleegde, werd hij te regt gesteld en ter dood veroordeeld, en onderging de doodstraf op den 6 October dezes jaars.

Op het schavot, op het oogenblik dat hem de Eeuwigheid wachtte, sprak hij tot de verzamelde menigte: „Waarde Vrienden! Moge „het schouwspel van mijn treurig lot u hoeden „tegen het gebruik van sterke dranken en andere slechte gewoonten! Ik vermaan vooral „de *jonge lieden*, om den heiligen dag van „den Sabbat niet te ontheiligen, en zich des „Zondags getrouw naar de Godsdienstoefeningen „te begeven: dat is voor hen een middel, om „slecht gezelschap en heilooze verzoekingen te „mijden. God erbarme zich over mijne ziel!"

En, toen hij den strop reeds om den hals had, riep hij uit: „Ik bezweer u nogmaals, „om de onmatigheid te vlieden! Ouders, draagt „zorg, om uwe kinderen naar de Kerk en de „Zondagsscholen te zenden, opdat zij in de „pligten jegens God en de menschen mogen „worden onderwezen! — Ik ben de grootste „zondaar onder u allen; ik betuig de regtvaardigheid mijner veroordeeling, en ik sterf verzoend met geheel de wereld." Weinige oogenblikken daarna gaf hij stuiptrekkende den geest.

Schoon ik het aangevoerde door den geachten FEITH niet overdreven oordeelde te zijn, kwam mij echter de zoo even vermelde treffende gebeurtenis, welke daarvan eene volkomene bevestiging behelsde, te belangrijk voor, dan dat ik dezelve niet onder de aandacht van anderen zoude brengen; opdat ook onbedachtzame jonge lieden, welke de openbare Godsdienstoefeningen, zoo al niet verachten, uit ligtzinnigheid echter niet zelden gestadig verwaarloozen, daardoor zouden worden gewaarschuwd, en door voorbeelden van hunne ijdele denkwijze worden teruggebragt: terwijl de waarheid dezer gebeurtenis genoegzaam bevestigd is door de mededeeling in de *Gazette des Tribunaux de France du* 18 *Octobre* 1829, en ik deze mededeeling besluite met de woorden van een' hedendaagschen wijsgeerigen menschenvriend: dat hetgeen de School is voor den kindschen leeftijd, de openbare Godsdienstoefeningen in de Kerk voor den volwassen mensch zijn.

(*Overgenomen*.)

Te PARAMARIBO bij J. J. ENGELBRECHT.